

Ifisus awuye

Wore ne Pael a kyoree bo kyonwe Ifisus man-nə Kristoo awuye-o

¹ Mo, Pael, ne Wuribware a lee feyε η kii Kristoo Yeesuu a ayaa-rɔ ayerēpo-ɔ ɔko Yeesuu kuŋu si aseŋ timaa-o kotawε-rɔ-ɔ e gye ne mo e kyoree wore mɔ mo e kyonwe mone ne mone gyε Wuribware asesε ne mone te Ifisus man-nə, ne mone e kɔrε Kristoo Yeesuu mone i gyi, ne mone gya mò se-ɔ. ² Mo e kore kebwarekore nee feyε ane se Wuribware na ane nyaŋpε Yeesuu Kristoo yure mone, na o sa mone kayeeyuri.

Nyure ne Wuribware na Kristoo a sa ane-ɔ

³ Mon' sa a ane kyorɔ ane nyaŋpε Yeesuu Kristoo mò se Wuribware, a lee feyε ɔɔ bɔrɔ mò kufwiijε timaa-o si sa ane ne ane gyε Kristoo asesε-ɔ nyure ne η ya lee soso-ɔ, ne ane eyee a yuri ane. ⁴⁻⁵ Kasenjtiŋ pwεε ne Wuribware a dεε twee kaye-ɔ, ɔɔ kyɔ lee ane feyε ane bɔrɔ Kristoo si bo kii mò asesε. Wuribware a kpa ane aseŋ bwεetɔ-ɔ se-ɔ, mò akatɔ a gyi ane se, ne ɔɔ fa mò mfεere feyε ɔ bɔrɔ Yeesuu Kristoo si a o sa a ane kii mò gyi-ana tii mò kɔkowεbeε-ɔ se. Ne ɔɔ bεε lee ane feyε ane nkpono fwiiri na, ane ya yere mò akatɔ-rɔ, na ɔko ma nya porɔ ane feyε ane a waa kεbɔyε ko.

⁶ Nyure amo pεεε ne ɔɔ bɔrɔ mò gyi Yeesuu ne ɔ kpa mò aseŋ bwεetɔ-ɔ se ke ane, na ane nya kyorɔ mò kεdamεnaŋsε na mò kεdabe. ⁷ Kristoo a wu-o si, ne Wuribware a taare ba Kristoo mbogya bo

kɔɔrɛ anɛ lɛɛ Ḍbɔnsam kɛsaree-rɔ, nɛ anɛ a nya anɛ eyee. Mfaanee a kpa-o sɛ nɛ ɔɔ bɔrɔ taa anɛ ɛbɔyɛ bɔ ke anɛ. Amo-o pɛee e kaapo anɛn nɛ mò nyure nɛ ɔɔ sa anɛ-o kyo bwɛetɔ-o nɛe. ⁸⁻⁹ Nyure-o ɲkɔ e gyɛ feye ɔɔ sa anɛ kanyiasen pɛee na anɛ bɔ ɲu kɛtɔ nɛ ɔɔ fa haree lɛɛ sanj-o feye o waa-o. ¹⁰ Kɛtɔ nɛ ɔɔ fa, nɛ mò akatɔ a gyi feye o waa-o e gyɛ feye sanj ya fo, a bware feye o sa a kɛtɔ kɛmaa nɛ kɛ bɔ soso na kaasee-o pɛee bo tii abee se, na Kristoo gyi amo sɛ pɛee kuwure. ¹¹⁻¹² Katiŋ e gyɛ feye Kristoo si nɛ Wuribware a bɔrɔ lee anɛ feye anɛ kii mò asesɛ. Nɛ Wuribware e gyɛ nɛ ɔɔ kra mò mfɛerɛ anɛn nɛ kɛtɔ kɛmaa e waa-o se-o, mò e gyɛ nɛ haree lɛɛ dɛdaa-o oo lee anɛ feye anɛ kakyɛna-rɔ sa a ɔ nya nkyɔrɔ na kɛdabɛ na wuraa. A lɛɛ feye anɛ ya gyɛ ɲkpɛe kɔɔrɛ Kristoo gyi.

¹³ Mone Ifisus awuye gbaa, mone a bɔ tii Kristoo a kokowebɛe-o sɛ sanj nɛ mone a nu Wuribware asej nɛ a gyɛ kaseñtiŋ, nɛ a gyɛ asej timaa-o, nɛ a kaapo anɛn nɛ Wuribware e taare a ɔ morɔwe mone-o. Sanj nɛ mone a kɔɔrɛ asej timaa-o gyi-o, nɛ ɔɔ sa mone Wuribware a kufwiijɛ timaa-o nɛ ɔɔ tɔwɛ bɔ beya feye o sa mone-o. Mò kufwiijɛ-o nɛ ɔɔ bɔ dɛnɛjɔ mone sɛ bɔ kaapo feye mone gyɛ mò asesɛ, feye anɛn nɛ sesɛ ya sɔɔ atɔ, nɛ ɔ nywɛe amo, na ɔkɛmaa nya ɲu feye mò e bɔ-o. ¹⁴ Wuribware a kufwiijɛ timaa nɛ anɛ de-o bee o du nɛe feye Wuribware a taa atanɛ bɔ beya kaase bɔ kaapo feye ɔɔ sɔɔ anɛ-o. Amose-o a kaapo nɛe feye kake ɲkɔ ɔ ba, na ɔ bɔ taa kɛtɔ nɛ ɔɔ sɔɔ-o. ɔ taa anɛ a ɔ yaa mò ase feye anɛn nɛ ɔɔ kyo tɔwɛ bɔ beya-o. Na Wuribware bee nya nkyɔrɔ na kɛdabɛ na wuraa.

Aneŋ ne Pɔɔl a kɔrɛ kɛbwarekɔrɛ sa Ifisus awuye-o

¹⁵ Amaa m feraa, mo a nu aseŋ kɔnekɔnɛsɛ ko feyɛ mɔnɛ saŋ mɔnɛ e kɔrɛ anɛ nyanpɛ Yeesuu mone i gyi. Ne mone bee mone e kpa Wuribware aseɛsɛ pɛeɛ aseŋ. ¹⁶ Lɛɛ saŋ ne mo a yere bo nu aseŋ mɔ-o, moŋ tɛɛ yɔwɛ kesa Wuribware aŋsɛ bo sa mone. Saŋ kɛmaa ne mo e kɔrɛ kɛbwarekɔrɛ-o, mo i nyinji si mo e tɔwɛ mone aseŋ mo i gy-wii Wuribware. ¹⁷ Kɛtɔ ne mo e kɔrɛ kɛmɔ sɛ kɛbwarekɔrɛ mo e sa mɔnɛ-o e gye feyɛ Wuribware ne o gye anɛ sɛ dabɛ-o na anɛ nyanpɛ Yeesuu Kristoo mò sɛ-o sa mone mò kufwiijɛ timaa-o, na o nya sa mone kanyiasen, na o nya lee aneŋ ne o du-o kawu bo kaapo mone. Mfaanɛsɛ ne mone i gyii mò neɛnɛsɛ. ¹⁸ M bee mo e kɔrɛ kɛbwarekɔrɛ feyɛ mone akatɔ buŋji, na mon' nu temaa ne oo sa mɔnɛ-o kaase, na mon' ḥu feyɛ oo tɛɛ mone bo kii mò fɔŋfɔŋ lee, na mon' bee ḥu nyure dabɛ ne oo tɔwɛ bo bɛya feyɛ o sa mò aseɛsɛ-o. ¹⁹⁻²⁰ M bee mo e kɔrɛ kɛbwarekɔrɛ nee feyɛ mon' ḥu aneŋ ne Wuribware a keyaalen mɔkyɔ na aneŋ ne kɛ e waa kusuŋ-o, keyaalen ne o de kɛmɔ o sa ne ane e kɔrɛ mò ane i gyi-o. Keyaalen mɔ dɛɛ ne Wuribware a bo kyiŋji Kristoo lɛɛ lowi-ro, ne oo yaa mò soso ya bo kyɛna mò kigyisesareɛ sɛ, na o nya nya kɛtɔ kɛmaa sɛ keyaalen-o. ²¹ Ne Wuribware a sa ne Kristoo a gyi sɛsɛ kɛmaa na kɛtɔ kɛmaa ne ki de keyaalen soso na kaase na kayɛ mɔ-rɔ na kamo ne ka ba-o-rɔ-o kuwure. Ne oo sa ne Kristoo kɛnyare kyɔ kɛnyare kɛmaa. ²² Ne Wuribware a taa kɛtɔ kɛmaa baa Kristoo kaase, ne oo bee sa ne oo kii asɔree-o-rɔ kɛtɔ kɛmaa owure. ²³ Kristoo du nee

feyε kuŋu-o, nε anε asoreε awuye mɔ e gyε mὸ kayowore. Anεŋ se-ɔ o bɔrɔ asoreε-ɔ se-ɔ kaapo mὸ keyaaleŋ, nε o kɔɔrε kayε mɔ-rɔ pεεε atɔ kpa kεmaa se a o lɔwε.

2

Anεŋ nε Wuribware e kpa anε aseŋ bweetɔ-ɔ

¹ To, sanj-ɔ mone gyε aboyewaapo nε. Amose-ɔ, mone dεe mone moŋ de kakyena popwεe. ² Nsan amo, amo mone gya kayε mɔ-rɔ aseše a ɛkpa-ɔ se. Ne mone i bu ɔkɔ nε o gyε afwii-ro owure-o. ɔbənsam, nε o gyε ibrisi pεee-rɔ ɔbreše-ɔ, aseŋ ne mo e tɔwe. Mὸ e gyε ne mbeyɔmɔ o maa se o waa kusunj bɔyε bamɔ ne bɔ maa bu Wuribware-ɔ ɔkpɔnɔ-rɔ. ³ Anε gbaa anε dεe anε tii bamɔ ne bɔ gya dimaadi keprε se-ɔ se, nε anε a dεe waa aseŋ bɔyε ne anε ɔyorɔwε na anε mfεεrε e kpa-ɔ. Bamɔ a kowε anε anεŋ-ɔ se-ɔ, anε gbaa anε dεe anε tii bamɔ ne Wuribware dun i fwii si-o si nεe.

⁴⁻⁵ Sanj ne anε dεe anε gya ɛkpa bɔyε se-ɔ, anε moŋ de kakyena popwεe. Mbeyɔmɔ feraa, Wuribware a kyiŋji Kristoo lε̄ lowi-ro-o si-o, nε anε a nya kakyena popwεe. Wuribware a ɔnu anε ɛwεe bweetɔ, nε o kpa anε aseŋ bweetɔ-ɔ se, nε o waa anεŋ. Oo su anε se nεe se, nε o mɔrɔwε anε. ⁶ A du nεe feyε Wuribware a kyiŋji anε lε̄ lowi-ro, feyε anεŋ ne oo kyiŋji Kristoo-o. Ne a bee a du feyε mὸ a sa nε anε a yɔ ya kyena mὸ ase Wuribware se feyε anε a gyε kɔkɔwεbεe kɔŋkɔ-rɔ aseše-ɔ. ⁷ ɔ waa amo-ɔ bɔ yεra nsu pεee nεe, na a kaapo anεŋ ne oo su anε se bweetɔ, na anεŋ nε o kpa anε nε anε bɔ mὸ kɔkɔwεbεe-ɔ-rɔ-ɔ aseŋ bweetɔ-ɔ. ⁸ Oo su

ané sé bweetó nee sé, né saj né ané a kóoré Kristoo gyi-o, né oo mórowé ané. Ané kókóoré mó gyi-o gbaa maa lée ané fóñfóñ keyaalej sé. Wuribware e gyé né o sa né ané e kóoré ané i gyi. ⁹ Amosé-o n gyé asun timaa né ané a waa-ó sé né oo mórowé ané. A dëe a gyé anej nee, weetee boko e taare a bo kaapo bamó eyee. ¹⁰ Mó e gyé né oo tweé ané, né oo bóró Kristoo Yeesuu si bee lónjó ané, na ané taare waa itimaa né oo lee ané feyé ané waa-ó.

Kristoo ya waa Yudaa awuye na bamó né bo moj gyé Yudaa awuye-o asesé kójko

¹¹⁻¹² Amosé-o mó e kpa feyé móñ' nyinjí si feyé saj kó-o móne móñ tii Kristoo a kókowébëe-o sé. Né móne akowépo mó móñ gyé Yudaa awuye. Anenj sé-o móne dëe móne móñ tii Wuribware asesé sé. Yudaa awuye de mbraa kó feyé bo téñjé bamó atwéetu. Anenj sé-o, ba saaré móne né móne móñ gyé Yudaa awuye-o feyé móne móñ téñjé móne atwéetu. (Amaa sësë kayowáre sé aseñ wöré nee.) Né móne bee móne móñ tii Yudaa awuye a kasuro-o si. Amosé-o móne kanó dëe ka móñ bo ató né Wuribware a tówé bo bëya feyé o sa mó asesé-o-ró. Möne dëe móne móñ de kótkó temaa kayé mó-ró, né móne dëe móne aa Wuribware këboñtó-ró bo efó. ¹³ Kaséntij saj-o móne bo kefó, amaa mbeyamá fëraa móne a tó mó-ró. Kristoo mbogya né ñ ya twiiri wee sweere saj né oo wu-o a lónjó móne aa Wuribware këboñtó-ró, né ñ ya sa né móne a bo lwee Kristoo Yeesuu a kókowébëe-o-ró. ¹⁴ Kristoo fóñfóñ ya baa kayéeyuri Yudaa awuye na bamó né bo móñ gyé Yudaa awuye-o mboñtó-ró. Amo-o du née feyé mó a bwee

kideñbee nē kē bō Yērosalēm mañ-nō, nē ki i kuñ bamō nē bō moñ gye Yudaa awuye-o na bō ma nya lwee Wuribwareñ suñkpa-ɔ-rɔ-ɔ. ¹⁵ Sañ nē Kristoo a wu-o, oo teñ mbraa pεee nē ŋ ya sa nē Yudaa awuye na bamō nē bō moñ gye Yudaa awuye-o i kisi abee-ɔ-rɔ. ḍo waa anęñ nēñ na aseñse ntuñ ɻnyo amo nya kii aseñse kɔñkɔ, na bō waa mō aseñse, na bō nya kyēna kayeeyuri-ro. ¹⁶ Kristoo a wu kiyii kpare-abee-rɔ-ɔ sē nēñ bō lee ndon nē m bō aseñse ntuñ ɻnyo amo kēbonjtɔ-rɔ-ɔ. Nē oo ba bamō bō tii abee sē, nē baa kii kōkōñkɔ, nē oo ləññjə bamō pεee na Wuribwareñ kēbonjtɔ-rɔ. ¹⁷ Nē oo bō tawē abwareñen gywii moñe nē moñe aa Wuribwareñ kēbonjtɔ-rɔ bō efə-ɔ, na anęñ Yudaa awuye nē anęñ te anęñ beneñ Wuribware-ɔ feyε anęñ aseñse ntuñ ɻnyo mō kyēna kayeeyuri-ro. ¹⁸ ḍo waa mfaanee nēñ na anęñ aseñse ntuñ ɻnyo mō nya bōrɔ mō sē kii aseñse kɔñkɔ nē anęñ bō Wuribwareñ a kufwiijē timaa-o si anęñ e yō Wuribwareñ ase-ɔ.

¹⁹ Amoñe-ɔ moñe moñ lεe moñe gye afə. Moñe tii bamō nē Wuribwareñ e teñ bamō feyε mō aseñse-ɔ sē, nē moñe bēñ moñe tii Wuribwareñ a kōkōñbē-ɔ sē, nē moñe pεee a kii Wuribwareñ a mañ-ɔ-rɔ awuye. ²⁰⁻²² A du nēñ feyε moñe a gye afore nē Wuribwareñ de ɔ pwεe mō suñkpa ɔ yera-ɔ. Kristoo fəñfəñ e gye talii gyeñkpeesε. Kristoo a ayañ-ɔ ayerepo-ɔ na Wuribwareñ akyamεe mō nē o de ɔ gya Kristoo si. Nē moñe nē o de ɔ gya bamō-ɔ sē na mō suñkpa-ɔ nya fe, suñkpa amo a kyō kii mfeñ nē Wuribwareñ e bōrɔ mō kufwiijē-o si o te, nē anęñ dēe anęñ i suñ anęñ nyāñpe Kristoo-o.

3

Aneñ ne Wuribware a lee akweerøsen ko bo kaapo Pøøl-ɔ

¹ Mo, Pøøl, gyé Kristoo Yeesuu sësë në baa tii-o neé. Këtø ne mo e kaapo-ɔ e gyé feyé aa lee kusun në mo e waa mo e sa mone ne mone moj gyé Yudaa awuye-o si në baa tii mo. ² Mo e kwoore a n gyi feyé mone a nu feyé mo kesaree-rø ne Wuribware a taa abwaresen kotoowé bo lee aneñ ne oo ñu mone ewee-ɔ aseñ bo waa. Mone se ne oo kperi taa amo sa mo. ³⁻⁴ Wuribware a lee këtø ne sanj-ɔ kaa kweerø-ɔ bo kaapo mo. Amo aseñ wore ne mo a deñ kyoree kafwee bo kyoñwe mone-ɔ. Mone ya karé amo-ɔ damenañse, mone e taare a mon' ñu aneñ në mo a nu këtø ne Wuribware a bo kweerø bo lee Kristoo kunju si aseñ-ɔ kaase. ⁵ Sanj-ɔ Wuribware moj lee atø kweerøse mo bo kaapo sesë dimaadi. Amaa mbeýømø feraa Wuribware a ba mò kufwiinje-o bo lee amo bo kaapo mò ayyaa-rø ayerepo na mò akyamæe-ɔ. ⁶ Këtø ne oo lee bo kaapo-ɔ e gyé feyé bamø ne bo moj gyé Yudaa awuye-o a bo tii Yudaa awuye-o si, ne bamø pæee a kii aseñ koykø. Na bo nya nya ñyure ne Wuribware e sa-ɔ na këtø ne Wuribware a tøwé bo beya feyé o borø Kristoo Yeesuu si na o bo sa mò aseñ-ɔ.

⁷ Aseñ timaa bo lee Yeesuu kunju si kotoowé-rø ne Wuribware a sa ne Yudaa awuye na bamø ne bo moj gyé Yudaa awuye-o a bo waa kanø. Amaa mo, Pøøl, ne Wuribware a ba mò keyaaleñ-ɔ bo yure mo, ne oo waa mo mò keyaaføre. ⁸ Haree mo a gyé Wuribware a aseñ-ɔ-rø kayaagyi-o gbaa ooo, mo ne oo sa ñyure, na nya tøwé aseñ timaa-o

gywii bamoo ne bo moŋ gye Yudaa awuye-o. Ketə ne o yε n tawε-ɔ e gye feyε Kristoo kunu si aseŋ timaa kyɔ bweetə, ne n gye amo pεee ne ane e taare a ane nu kaase-ɔ. ⁹⁻¹⁰ Oo suŋ mo nee feyε m bo lee ketə ne ko kweerə, ne o fa kemo mfεere feyε o waa-ɔ, na m bo kaapo aseſe, na bo lju kemo awaasε. Haree lee saŋ ne ane ɔtweepo Wuribware a tweε kaye-ɔ, ne oo ba ketə ne o kpa feyε o waa-ɔ bo kweerə okemaa se, na mbeyɔmɔ Wuribware mbəɔ ne bo bo soso-ɔ nya suye, na bo nu Wuribware a kanyiasen-ɔ agyigyi-ro agyigyi-ro lee ketə ne o bo mò asoree se o waa-ɔ kaase. ¹¹ Ane nyaŋpe Yeesuu Kristoo si ne Wuribware a borə bo waa ketə ne o fa mò mfεere saŋ kemaa feyε o waa-ɔ. ¹² Kristoo ne ane e koɔre mò ane i gyi-o si, ne ane e nya nkpono ane e kore Wuribware atə, na kufu moŋ de ane. ¹³ Amose se-ɔ mo e kore mone nee feyε mone ma yɔre mone abaa-rə bo lee aneŋ ne mo i lju aseŋ tiikpa mfεe-ɔ se. Mone feraa, mone e taare a mon' kaapo mone eyee gbaa bo lee aneŋ ne mo i lju aseŋ mo-ɔ se, a lee feyε mone se ne mo a kperi, ne mo i lju aseŋ mo.

Anεŋ ne Pɔɔl a kore kebwarekore sa Ifisus awuye-o

¹⁴⁻¹⁵ San kemaa ne mo ya fa ketə ne Wuribware a waa sa mone-ɔ mfεere, amo mo a kpuni aŋurii kore ane se ne o bo soso-ɔ kebwarekore. Mò ya sa ne ketə kemaa ne ke bo soso bεee kaase-ɔ te kemo fɔŋfɔŋ kɔkɔwεbεe-rə. ¹⁶ Ketə ne mo e gye nkpee mo e kore feyε Wuribware sa mone lee mò kapotεe dabε-ɔ-rə-ɔ e gye feyε o borə mò kufwiijε timaa-o si bo sa mone wɔrε. ¹⁷ Ketə nyɔsεpo ne ki tii si-o e gye feyε mo e kore kebwarekore nee feyε mone

a kɔərɛ Kristoo mɔnɛ i gyi-o si-o, o bɔ kyena mɔnɛ ɲkponɔ-rɔ. Kɛsasəpo-ɔ mo e kɔrɛ kɛbwarekɔrɛ nee feyɛ kɛkpa nɛ mɔnɛ e kpa aseɛsɛ aseŋ-ɔ se, mɔnɛ kakyɛna-rɔ baare feyɛ aneŋ nɛ kiyii ileŋ i lwee sweere-rɔ kyɛɛkyɛɛ-ɔ. ¹⁸ Na mɔnɛ aa Wuribware a aseɛsɛ nɛ baa sanj-ɔ nya ba kpa mo se bɔ nya eleŋ bo nyu aneŋ nɛ Kristoo a kɛkpa-ɔ kyɔ-ɔ. Mò kɛkpa-ɔ kyɔ bwɛetɔ bwɛetɔ, hareɛ gbaa anɛ mɔnɛ nyi kɛmo kanɔ. ¹⁹ Hareɛ anɛ a ma taare a anɛ nu Kristoo a kɛkpa-ɔ kaase lɔwɛ gbaa ooo, mo e kɔrɛ kɛbwarekɔrɛ nee feyɛ o sa a mɔn' nyu aneŋ a kɛkpa-ɔ, na ɲkee mò fɔŋfɔŋ keyaaleŋ nya kɔərɛ mɔnɛ ɲkponɔ.

²⁰⁻²¹ Mɔn' sa a anɛ kyɔrɔ Wuribware, a lɛe feyɛ o taare a o ba mò keyaaleŋ-ɔ bo waa kusuŋ ane ɲkponɔ-rɔ. Ne o bɛe o sa anɛ atɔ o kyɔŋ amo nɛ anɛ e kɔrɛ mò-ɔ bɛee amo nɛ anɛ e fa mfɛerɛ feyɛ anɛ e kpa-ɔ. Mo e kɔrɛ kɛbwarekɔrɛ nee feyɛ Wuribware borɔ asɔree se na Yeesuu Kristoo si nya kɛdabɛ na wuraa nsu pɛee na a mɔn de kɛɛ-ɔ. Ameyɛ.

4

Asɔree du nee feyɛ Kristoo kayoware-ɔ

¹ Mo nɛ baa kperi kusuŋ nɛ mo e waa mo e sa anɛ nyaŋpɛ Yeesuu-o si tii mo-ɔ e kɔrɛ mɔnɛ nee feyɛ, Wuribware a tee mɔnɛ feyɛ mɔn' kyena kakyena timaa-o si-o, mɔn' leŋ eyɛe kyena aneŋ. ² Mɔn' dɛe baa mɔnɛ eyɛe kaase, na mɔn' bu atɔ, na mɔn' nya kanyite. Mɔnɛ a kpa abee aseŋ-ɔ se-ɔ, mɔn' dɛe nyite abee. ³ Mɔn' leŋ eyɛe sa a kayeeyuri ba mɔnɛ kakyɛna-rɔ, na mɔn' nya waa kanɔ kɔŋko

ne Wuribware a kufwiijé timaa-o a sa mone-o.
4 A lee feye kayowore konyko e bo-ro. Kamo e gyé asoree-o. Ne Wuribware a kufwiijé timaa-o konyko mo kpej e bo-ro. Ané dæs ne Wuribware se ne ané de temaa feye ané e yo-o gyé akonyko nee kpej.
5 Nyanpe konyko wore kpej ne ané de. Ats ne ané e kóre ané i gyi-o gyé akonyko nee. Asuu ne baa bo ané-o gyé akonyko nee. **6** Wuribware gyé akonyko kpej nee, okemaa mo mò se nee. Ané ne o de o waa mò kusunj, ne o te ané okemaa mo kakpono-ro.

7 Amaa kanyiasen ne Wuribware a bo sa ané okemaa-o kwé abee-ro feye ané ne Kristoo a ke-ro bo sa ané-o. **8** Feyle ané ne baa kyoree waa abwaresen wore-o-ro-o,

“Mò a yo Wuribware se soso-o, oo taa adon ne oo kra-o bo yo.

Ne oo sa okemaa na ketó ne o nyi ewaa neenee-o.”*

9 Mbeyom, “oo yo soso” mo kaase e gyé emene? Kaase e gyé feye pwée ne oo dæs yo soso-o, oo ba swéere na swéere kaase gbaa. **10** Amose-o oko ne oo ba swéere-o se dæs ya yo soso soso soso awore-ro kamée yo Wuribware se, na o taare yo kebare kemaa kaye-ro pées. **11** Mò ya sa ané okemaa mo na mò kanyiasen. Oo sa ne boko a kii mò ayaa-ro ayerepo, boko mo mò akyaamee, boko mo mò asej timaa-o atowepo, na boko mo mò asafowá na akaapopo ne ba deeré asoree awuye si, na ba kaapo bambo ato-o. **12** Oo waa amo-o nee bo waa Wuribware asesé pées sira, na bo

* **4:8** Kiliñ 68.18.

waa Kristoo awuye kusuŋ, na asoree nē a gyē Kristoo kayowore-o nya danj ɳkpa na alanfiya-ro. **13** Mfaanee nē ane p̄eεε e nya a ane waa kanə koŋko Wuribware mō gyi-o koŋɔɔregyi-o-ro. Na ane bee waa kanə koŋko gyii mō. Na ane kii asesee nē baa nya Kristoo keyaaleŋ-o.

14 Na ane ma lεe kii ɳyaagyi nē asesee de kayeba ba p̄enna bamō kanyiasen-no, nē ba sa nē bamō mf̄eere e yō mf̄ee, na m ba mf̄ee feyε aneŋ nē afwii e da yō mf̄ee na a ba mf̄ee, nē a sa nē alankp̄are e da a yō kebare kemaa se. **15-16** Amaa a tiri feyε bo ba kékpa bo kaapo abee kasenjin aseŋ, na ane nya danj, na ane waa feyε Kristoo ketə kemaa-ro. A lee feyε Kristoo du nee feyε sesee kuŋu nē ke gyē mō kayowore p̄eεε keyaaleŋ-o. Sesee kayowore ekyakpa-o e gyē nē a de sesee kayowore toŋ kemaa-ro bo kya abee se, nē a sa sesee keyaaleŋ. Kayowore toŋ kemaa i de alanfiya, nē sesee e danj. Amose-o Kristoo awuye ya kpa abee aseŋ ba kékpa bo waa bamō ɔkemaa kusuŋ, ba danj, na bo waa feyε Kristoo-o dεe.

Mon' lee mone ekpa dedaa-ro, na mon' kii asesee popwεε

17 Amose-o, n de ane nyanyip̄e Yeesuu kenyare-o mo e kore mone feyε mone ma lεe sa a mone kakyen-a-ro waa feyε aneŋ nē bamō nē bo maa suŋ Wuribware a kamō-o du-o. Mfaanee a asesee-o moŋ de mf̄eere. **18-19** Nē bo bee bo maa nu Wuribware a asesee a kakyen-a-ro kaase. Amose-o bamō kakyen-a-ro moŋ du feyε Wuribware a asesee-o lee-o. Ketə se nē bo maa nu kaase-o e gyē feyε bamō aŋu-ro bo leŋ. Nē bo moŋ lee bo de ipeere.

Né bo de daa bɔyε feyε kakyerekpa na kanyarekpa na kipurima na kayu-ana-ɔ, na bɔ maa taarɛ a bɔ yɔwε.

²⁰⁻²¹ Amaa ŋ nyi feyε mɔnε feraa mɔnε moŋ suye amo-ɔ koko lεe Kristoo ase, saŋ nε mɔnε a nu mò aseŋ, nε mɔnε a lee kegya mò se-ɔ, nε baa kaapo mɔnε mò kaseŋtiŋ aseŋ-ɔ. ²² Kεtɔ nε mɔnε a nu-o e gye feyε mɔn' yɔwε mɔnε kakyena dedaa-ɔ na kεnaregyi bɔyε-ɔ, a lee feyε kayɔrwε bɔyε maa lɔŋŋɔ mɔnε ŋkpɔnɔ-rɔ. ²³⁻²⁴ Na mɔn' sa a Wuribware sa mɔnε mfεerε popwεε, na mɔn' kii asesε popwεε nε bamɔ ŋkpɔnɔ-rɔ a fwiiri, nε ba waa itimaa kaseŋtiŋ si feyε Wuribware-ɔ.

²⁵ Amoſe-ɔ ɔkεmaa yɔwε mò bεekɔ kεpennna, na mɔn' dεe gyi abεe kaseŋtiŋ, a lee feyε anε pεεε gye asoree kɔŋkɔ asesε nεe. ²⁶ Mɔnε iduŋ ya fwii gbaa ooo, mɔnε ma waa bɔyε.* Amaa mɔn' sa a mɔnε iduŋ yuri pwεε na kyɔwε dεe twεε. ²⁷ N gye anεŋ, mɔnε e sa ɔbɔnsam kpa na o lwee mɔnε ŋkpɔnɔ-rɔ. ²⁸ ɔkɔ nε mò e gye oyu, ɔ yɔwε mò kayu-o, na ɔ lee ba mò asaree bo waa kusun timaa nε ki de kaseŋtiŋ-ɔ. Na mò atanne nε ɔ nya-ɔ-rɔ, ɔ nya taare lee amo-ɔ akɔ bɔ sa atiripo.

²⁹ Mɔnε ma lee sa a aseŋkparegyi bɔyε lee mɔnε nnɔ-rɔ. Amaa kεtɔ nε mɔn' waa-ɔ e gye feyε mɔn' tɔwε aseŋ kpeyaa nε a kya mɔnε bεekɔ-ana-rɔ, nε a bware bo sa kεtɔ nε mɔnε e tɔwε kεmo aseŋ saŋ amo-ɔ. Na kεtɔ-ɔ nya waa ŋyure bɔ sa ɔkεmaa nε o nu-o. ³⁰ Mɔnε ma sa a Wuribware a kufwiijε timaa-o kame-ro nyera, a lee feyε kufwiijε nε Wuribware a bɔ dɔŋŋɔ mɔnε se bɔ kaapo feyε

---

* ^{4:26} Kiliŋ 4.4.

mone gye mò asesε. A du née feyε sese a soo ato, ne o nywεε amo, na okemaa nya ḥu feyε mò e bo-o, na o yowε bo beya bo fo saj ne o bεe ba a o bo kɔɔrε amo-o. ³¹ Mone ma lee waa nyanyaŋ na kadunfwii, na mone ma lee da ato mēnaj mēnaj, na mone ma lee kpa ekɔ, na mone ma lee kyii asesε, njee mone ma lee kisi asesε. ³² Keto ne mon' waa-o e gye feyε mon' dεe su abεe se, na mon' taa eboyε bo ke abεe feyε anεŋ ne Wuribware a ba Kristoo lowi bo taa mone eboyε bo ke mone-o.

5

Kristoo awuye kyena kelaŋjerɔ-rɔ

¹ Amo a tεε a du mfaanεε ne mone a tεε kii Wuribware mò gyi-ana ne o kpa bamo aseŋ bwεtɔ-o se-o, mon' dεe kase mò-rɔ. ² Mon' dεe kpa abεe aseŋ mone kakyεna-rɔ feyε anεŋ ne Kristoo a kpa anε aseŋ, ne oo ba mò fɔnfɔŋ kayowɔrε bo lɔŋjɔ anε aa Wuribware kebonjɔ-rɔ, ne Wuribware akatɔ a gyi anεŋ a kolɔŋjɔ-o se-o. ³ Amaa mone a gye Wuribware asesε-o se-o, a moŋ bware feyε mone okɔ waa kakyεekpa bεεe kanyarekpa bεεe kipurima bεεe o de nyasεpee. ⁴ A bεe a moŋ bware feyε mon' tωwε anyerasεŋ, bεεe mon' sa esenjsa ne e moŋ de kanyiasεŋ-o. Njee mon' yowε isoori bɔyε, amaa Wuribware ne mon' dee sa mò aŋsε. ⁵ Mo i yii mone se feyε okemaa ne o waa kakyεekpa bεεe kanyarekpa-o bεεe o puri-o bεεe o de nyasεpee-o maa taare a o tii Kristoo na Wuribware a kuwure-o si. Nyasεpee du née feyε sese a yowε Wuribware, ne o sunj atetɔmɔŋta-o.

6 M^onē ma sa a ḥkō ba ayēba bō penna m^onē, a lēē feyē Wuribware^ē duŋ i fwii ḥkēmaa nē ḥ waa anēj a ḥbōyē-ō sē, na ḥ ba bō gyiiri mō kēsēbō. **7** Amōsē-ō m^onē aa anēj a asēsē-ō ma nārē. **8** Saŋ kō-ō a dēē a du nēē feyē kibugyii a bō m^onē ḥkpōnō-rō-ō. Amaa mbēyōmō feraa, a du nēē feyē anē nyānþē a kelanjērō-ō a bō m^onē ḥkpōnō-rō-ō. Nē kē ḥ laŋjē asēsē akatō-rō. Amōsē-ō mon' dēē nārē feyē asēsē nē ba laŋjē-rō kayē mō-rō-ō. **9** Kelanjērō ḥ bō m^onē ḥkpōnō-rō, m^onē ḥ waa itimaa na kēdameňaŋsē, nē m^onē i gyi kasēntin. **10** Na mon' dēē buwi kpa atō nē a prē anē nyānþē Yeesuu-o. **11** Kibugyii a atō bōyē-ō feraa mōj de tōnō kēmaa. M^onē ma tii bamō nē ba waa anēj a atō bōyē mō-ō sē. Ketō nē mon' waa-ō ḥ gyē feyē mon' dēē kōsō yere lamaŋ-nō, na mon' dēē tōwē gywii bamō feyē ketō nē ba waa-ō mōj bware. **12** Kasēntin si feraa ḥbōyē nē ba waa ba kwērō-ō mōj bō pēe. Anēj sē-ō, emō asēj kōtōwē gbaa de ipeere. **13-14** Amaa m^onē kēkyēnagyī nē m^onē te kēmo kelanjērō-ō-ō ḥ gyē nē kē ḥ kaapo bamō anēj nē bamō ḥbōyē-ō mōj bō daŋ-ō. A lēē feyē kelanjērō-ō nē asēsē i ḥju ketō kēmaa nēnēsē. Fejē anēj nē Wuribware^ē a tōwē kiliŋ mō-rō-ō. Ḫ yē,

“Idi wuye eee, kyinjī kyēna lēē lowi-ro,
na Kristoo a kelanjērō-ō nya weē fo sē.”

15 Amōsē-ō mon' sa m^onē kēbōrōgyi si. Mon' kine kēgya kanyiasēj kē-mōj-de ḥkpa sē. Amaa mon' gya ḥkpa nē i de kanyiasēj-ō sē. **16** Na mon' ba m^onē saŋ bō waa kusun timaa, a lēē feyē mbēyōmō feraa ḥbōyē dooo ya bōrō-rō. **17** Amōsē-ō

mon' gyii kanyiasen, na mon' lej eyee nu keto ne Wuribware e kpa feye mon' waa-o kaase.

18 Mone ma nuu nta bwee, a lee feye a sa a mone ma taare kra mone eyee. Na mone ma taare a mon' kuu mone eyee feye mone maa lwee ebeye-ro. Amaa mon' dee sa a Wuribware a kufwiije timaa-o e gyenepo-kyena mone nkpono-ro.
19-20 Mone ya waa anej, ne mone ya waa Deefid ilij na asoree ilij eworese eworese, mone de aseñkparegyi mone e kaapo abee ato, ne mone bee mone de mone mfere mone e kyoro ane nyanye. Na mon' dee sa ane se Wuribware anse keto kemaa-ro ane nyanye Yeesuu Kristoo kenyare-ro san kemaa.

Anyare na bamø ka-ana aseñ

21 Mone peee, mone a bu Kristoo-o si-o, mon' bu abee. **22** Mone akyee waareepo-o dee bu mone kuri-ana feye anej ne mone i bu ane nyanye Yeesuu-o. **23** Mone ne mone gyenepo-kyena, mon' dee waa anej bo lee feye mone akuri e bo mone ba deer e mone se, feye anej dee ne Kristoo e bo asoree-o ne o kuu amo ne o deer e amo se-o. **24** Amose se-o akyee-o dee bu bamø akuri keto kemaa-ro, feye anej ne asoree awuye i bu Kristoo-o.

25 Nkee mone ne mone gyenepo-kyena, mon' dee kpa mone ka-ana feye anej ne, Kristoo a kpa asoree awuye aseñ-se-o, ne oo wu bo sa bamø-o. **26** Kristoo a wu sa asoree nee na o nya taa amo bo waa mò økofø, na o ba asuu kebo bo gyee økofø kayowore, na o ba mò abwaresen bo kpëe økofø kakpono-ro. **27** Na o taa mò yaa mò aye,

na o buŋ mὸ ato timaa ne a bo daŋ-ɔ, na nduwii na aləpanę moŋ te mὸ se, na mὸ kayowore moŋ nyəŋwę nyəŋwę, ne mὸ kakponɔ-rɔ a fwiiri. ²⁸ Aneŋ ne ɔnyare kpa mὸ ka-ɔ nee. Ḍ kpa mὸ feyε aneŋ ne ɔ kpa mὸ fəŋfəŋ eyee-ɔ. Ḍko ne ɔ kpa mὸ ka-ɔ e kpa mὸ fəŋfəŋ eyee nee. ²⁹ ɔnyare ko bo-rɔ ne o kisi mὸ fəŋfəŋ eyee aaa? Daabii daa! Ḍ bera mὸ fəŋfəŋ eyee nee, ne ɔ deere mὸ fəŋfəŋ eyee se neenee feyε aneŋ dee ne Kristoo e deere asoree-ɔ se-ɔ. ³⁰ Ane e gye asoree-ɔ, ne asoree-ɔ mo du nee feyε Kristoo kayowore-ɔ. ³¹ Ne baa kyoree waa abwareseŋ wore-ɔ-rɔ feyε,

“Amose-ɔ ɔnyare e lee mὸ se na mὸ nyi lɔŋ-nɔ, na ɔ waaree,
na mὸ aa mὸ ka a waa kanɔ kyena kii
kokonko.”*

³² Aseŋ dabe timaa ko bo aseŋ mo ne mo a gye ŋkpree tɔwε-ɔ-rɔ. Amaa Kristoo na asoree-ɔ aseŋ wɔrε ne mo a tɔwε. ³³ Ketɔ ne mo e tɔwε-ɔ e gye feyε ɔnyare kəmaa dee kpa mὸ ka neenee, feyε aneŋ ne ɔ kpa mὸ fəŋfəŋ eyee-ɔ, na ɔkyee mo dee bu mὸ kuri.

6

Nyaagyi na bamo akowepo, na anya na bamo anyanje aseŋ

¹ Mone ne mone gye nyaagyi-o mo, mon' dee gya mone akowepo nno se, a lee feyε aneŋ e gye ne a bware feyε Kristoo awuye nyaagyi waa.

---

* **5:31** Keleekaase 2.24.

² Wuribware a mbraa kudu ne baa kyoree waa abwareseñ wore-o-ro-o njko yε,

“Bu fo se na fo nyi.”*

Mbraa amo-ro pεee mmo-o se ne Wuribware a gye njkree tωe aseñ bo tii si bo bεya. ³ Ketø ne oo tωe bo tii si-o e gye feyε,

“Waa aneñ na ketø kεmaa nya baare sa fo,
sweere mo se, na fo nya kεdañkyee mfee.”*

⁴ Na monε ne monε gye akowεpo-o mo, monε ma waa ketø ne ki i fwii monε agyi idunj-o. Amaa mon' ba kebera timaa na kekaapo timaa ne kaa lee ane nyanjpe Yeesuu ase-o bo kra bamø.

⁵ Monε ne monε gye anya-o mo, mon' deε gya monε nyanjpe-ana ne bo bo sweerε mo se-o nnø se. Mon' deε sere bamø, na mon' lee monε mme-ro sunj bamø, feyε aneñ ne monε i sunj monε nyanjpe Kristoo-o. ⁶ Monε ma sunj bamø akatø se wore. Mon' sunj bamø feyε Kristoo anya a gye mone, ne mone e waa kεkεmaa Wuribware kεpre se-o.

⁷ Mon' pee akatø waa monε kusuñ feyε n gye sesε ne monε e waa monε e sa-o, amaa ane nyanjpe Yeesuu ne monε e waa monε e sa-o. ⁸ Mon' nju feyε sesε e gye kεnya ooo bεee mø e gyε ogyi ooo, ne mø ya waa itimaa, ane nyanjpe Yeesuu e ka mø itimaa amo koko nee.

⁹ Monε ne monε gye anya a anyanjpe-o mo, mon' deε kra monε anya aneñ deε, na mon' yωwε keda bamø kufu feyε mone i gyiiri bamø kεsebo. Mon'

* **6:2** Mbraa kεbeesa 5.16.

* **6:3** Mbraa kεbeesa 5.16.

nyiñji si feyε nyañpe kɔŋkɔ nε mɔnε aa bamɔ de soso. Mò fεraa, o maa gyi aseñ kékpa se.

Mɔn' buŋ Wuribware atɔ ne a kuŋ mɔnε eyee-o

10 Nkee mɔ kɔsɔbεε-ana, mɔn' sa a mɔnε keyaaleñ lee ane nyañpe Yeesuu a keyaaleñ dabε-ɔ ase. **11** Feyε aneñ nε soogyaanyi i buŋ kékyañse atɔ a o bɔ kuŋ mò kayowɔre kεnaa-rɔ-ɔ, mɔn' nya keyaaleñ pεee nε Wuribware e sa mɔnε, na mɔn' nya taare yere kenkeñ bɔ kye ɔbɔnsam a kanyiasen-ɔ. **12** Mɔn' nu feyε n gyε sεsε dimaadi ne ane e kɔ. Ane e kɔ bamɔ nε bɔ dεe bɔ gyε Wuribware mbɔo, nε mbεyɔmɔ bɔ gya ɔbɔnsam se-ɔ, a lee feyε bɔ de keyaaleñ soso ba sa ne aseñ e waa ebɔyε kibugyii a ɳke mɔ-rɔ-ɔ nee. **13** Amose-ɔ mɔn' buŋ atɔ pεee nε Wuribware e sa mɔnε a mɔn' buŋ bɔ kuŋ eyee-ɔ. Na ɔdon ya tii mɔnε, na mɔn' nya taare kuŋ mɔnε eyee, na mɔn' nya yere kenkeñ ya bɔ fo kεe.

14 Mɔn' yere kenkeñ. Mɔn' gyi kasentinj. Amo e gyε mɔnε brekaa nε o da mɔnε elaaře-rɔ-ɔ. Mɔn' waa itimaa. Emo e gyε kékyañse kaare nε mɔnε e bɔ kuŋ mɔnε akaŋ-nɔ-ɔ. **15** Na mɔn' dεe tωe kayeeyuri aseñ timaa-o. Amo e gyε mɔnε asebeta. **16** Ketɔ nε mɔnε e kɔrε mɔnε i gyi-o tiri bweetɔ. Kemo e gyε akunyeetɔ ne mone de mɔnε asaree-rɔ bɔ duŋ ɔbɔnsam a dækpa aŋeŋgi ne o twεe mɔnε-ɔ. **17** Mɔnε nyi feyε Wuribware a mɔrɔwε mɔnε. Amo-ɔ kinyi-o e gyε kékyañse kεpa nε mɔn' taa buŋ bɔ kuŋ mɔnε aŋu-o. Na mɔn' nu Wuribware aseñ nε mò kufwiijε timaa-o de na

o bø sa mone-o. Aseñ amo e gyø mone kepañ nø
mone de a mon' bø kø-o.*

¹⁸ Mon' waa amo-o pøeε kebwarekøre-ro. Na
mon' dee kore kebwarekøre sañ kemaa. Mon' sa
a Wuribware a kufwiijø timaa-o dee gyø mone
ηkpøe sañ kemaa nø mone e kore kebwarekøre-o.
Amose-o mon' kyiñji lee idi-ro, na mone ma
yøwe eyøe-ro. Mon' kore kebwarekøre sa Wurib-
ware asesø pøeε sañ kemaa. ¹⁹ Na mon' kore
kebwarekøre sa η gbaa mo feyø Wuribware sa mo
kanø a n tøwø aseñ, na mo ya lee aseñ timaa-o
kawu, kufu moñ de mo. ²⁰ Anøn nø Kristoo a lee
mo feyø η waa mò ayaa-ro øyørepø-o se nø baa tii
mo. Mon' kore kebwarekøre sa mo feyø n taare
tøwø aseñ timaa-o anøn nø a bware-o, na kufu
moñ de mo.

Kanøka

²¹ Tikikus, anø kosobøeε timaa na asøree økyarøpo
nø anø e kørø mò anø i gyi-o, e ba mone ase, na o
bo tøwø aseñ nø a waa mo ase mføe-o gywii mone.
Anø aa mò e gyø nø anø e waa anø nyaŋpø Yeesuu
a kusuŋ-o. ²² Mo i suŋ mò mo e kyoŋwø mone ase
na o nya tøwø anøn nø anø du-o, na mone ηkpønø
nya di mone mme-ro.

²³ Anø kosobøeε-ana-o feraa, mo e kore anø
se Wuribware na anø nyaŋpø Yeesuu Kristoo
kebwarekøre feyø bo sa mone kayøeyuri na køkpa
na køkøregyi. ²⁴ M bøe mo e kore kebwarekøre
feyø Wuribware yure bamø nø ba kpa anø nyaŋpø
Yeesuu Kristoo aseñ kasøntiŋ-no-o.

* ^{6:17} Deere fotoo nø o bø Ayaa-ro ayøerepø-o asuŋ 10-ro-o.

**Abwareṣen Wore-ɔ
New Testament in Chumburung
(GH:ncu:Chumburung)**

copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Chumburung

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Chumburung

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 30 Dec 2021
24326c91-bd91-5fb9-a5f1-7f3e726a9745